

Қымбатты студенттер!

Қолдарыңыздағы газеттің бұл номері сессия алдында сіздердің құқықтарыңыз бен міндеттеріңізді еске салу үшін әзірленді. Өмірлеріңіздің бұл кезеңінде ең бастысы сапалы білім алу деп ойлаймын. Біздің университетімізде бұған бар жағдай жасалынған. Сіздер үшін Ғылыми кітапхананың ақпараттық ресурстары, компьютерлік сыныптар, мультимедиялық дәрісханалар жұмыс істеуде. Сіздерге жоғары білікті педагогтармен қарым-қатынас жасауға мүмкіндік бар. Өр минутты болашақтағы кәсіби біліктіліктеріңізге қажетті білім алуға жұмсаңыздар.

Қымбатты студенттер, сіздерге сәттілік тілей отыра, бағаларыңыз жақсы болып, демалыстарыңыз көңілді өтсін демекпін.

Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің ректоры профессор Е. Қ. Көбеев

Біз әділ сессияны қолдаймыз!

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2010 жылғы 1 қарашадағы № 506 «Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бұйрығына үзінді

2. Жоғары оқу орындарында білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау және аралық аттестаттау өткізудің тәртібі

24. Емтихандық сессияға жіберу екі кезеңнен тұрады:

1) бірінші кезеңде факультет деканының (институт директоры) жалпы шешімімен оқу ақысын толық төлеген, пререквизиттер бойынша академиялық қарызы жоқ, академиялық демалыста немесе ұзақ мерзімді емделуде жоқ студенттердің сессияға жіберілуі жүзеге асырылады;

2) екінші кезеңде тиісті пән бойынша үлгерімін ағымдық және межелік бақылау қорытындысымен анықталатын рейтинг бағасы негізінде емтиханға автоматты түрде жіберілуі жүзеге асырылады. Аталған рұқсат беру әрбір студенттің тегінің қарсы тұсына қойылған офис регистраторының тиісті белгісімен емтихан ведомосы бойынша жүзеге асырылады.

25. Аталған пән бойынша рұқсатнама рейтингінде жағымды бағасы жоқ студенттер қорытынды бақылауға (емтиханға) жіберілмейді.

Курстық жұмыстарын (жобаларын) тапсырмаған студенттер тиісті пән бойынша емтиханға жіберілмейді.

26. Факультет деканы (институт директоры) кейбір жағдайларда (денсаулығына, отбасы жағдайына, қызметтік себептерге байланысты) студентке емтиханды жеке кесте бойынша тапсыруға рұқсат бере алады.

Факультет деканына (институт директоры) аурулығы, сәбидің дүниеге келуі, жақын туыстарының қайтыс болуы, қызметтік немесе оқу іссапарында болуына байланысты жағдайларды растайтын анықтамалар тапсырылған жағдайда емтиханды жеке кесте бойынша тапсыруға рұқсат беріледі.

27. Сырттай бөлім студенттерінің пән бойынша емтиханға жіберілуі күндізгі бөлім студенттерінің емтиханға жіберілуі тәртібі секілді жүзеге асырылады.

30. Емтиханға келген студенттің (білім алушылардың) қолында сынақ кітапшасы болуы тиіс.

33. Оқу пәні бойынша аралық аттестаттау өткізу кезінде емтиханда алған бағасы мен академиялық кезең ішіндегі үлгерімінің ағымдық бақылаудағы бағалануының орташа балы есептеледі.

34. Емтиханда студенттің білім алушының үлгерімі білімді бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағаланады.

Онды баға (А-, А «өте жақсы»), В-, В+, В «жақсы», Д-, Д+, С-, С+ «қанағаттанарлық») оқу пәні бойынша емтихан ведомосы мен студенттің сынақ кітапшасына алынған кредиттер саны көрсетіліп жазылады. «Қанағаттанарлықсыз» F бағасы тек емтихан ведомосына ғана жазылады.

35. Әр пән бойынша емтихан аяқталған соң студентке оның оқу жетістіктерінің бағасы болып табылатын қорытынды баға қойылады.

36. Пәннің қорытынды бағасының құрамына жіберу рейтингінің бағасы мен қорытынды бақылау бағалары кіреді.

Үлгерімді ағымдық бақылаудың бағасы (жіберілу рейтингі) пән бойынша қорытынды бағаның кемінде 60 %-ын құрайды және емтихан бағасы пән бойынша қорытынды бағаның кемінде 30 %-ын құрайды.

37. Оң қорытынды баға тиісті пән бойынша белгіленген кредит санымен игерілген кредиттер-

ді толықтыруға негіз болып, студенттің транскриптіне жазылады.

38. Студент қорытынды бақылаудан (емтиханнан) «қанағаттанарлықсыз» деген баға алған жағдайда пән бойынша қорытынды баға есептелмейді.

39. Қорытынды бақылауда қанағаттанарлық бағаны көтеру мақсатында оны аралық аттестаттау кезеңінде қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

Қорытынды аттестаттаудың оң бағасын қайта тапсыру осы Ереженің 43-тармағымен белгіленеді.

41. Оқудың барлық нысандарына бірдей пәндердің оқу бағдарламасында бекітілген жұмыс және жеке оқу жоспарына сәйкес студенттер барлық емтихандарын тапсырады.

42. Студенттер пәндердің қосымша оқу түрлері бойынша емтихан тапсыра алады, олардың тапсыру нәтижелері емтихан ведомосына, сынақ кітапшасына және транскриптке жазылады (әске-ри дайындықтан басқасы).

43. «Қанағаттанарлықсыз» бағасын оң бағаға қайта тапсыру үшін студент келесі академиялық кезеңдерінің бірінде немесе жазғы семестрде сол пән бойынша оқу жұмыс жоспарында қарастылған барлық сабақ түрлеріне қайта қатысып, рұқсат алады және қорытынды бақылау тапсырады.

Мұндай жағдайда студент белгіленген тәртіп бойынша оқу пәніне жазылу рәсімінен қайта өтеді.

44. Егер студент оқу бағдарламасын толық көлемде орындай отырып, емтиханға келмесе, емтихан ведомосындағы оның фамилиясының тұсына «келген жоқ» деген жазу жазылады. Студенттің дәлелді себептері болған жағдайда факультет деканының өкімімен оған емтихан тапсырудың жеке кестесі бекітіледі. Емтиханға келмеуінің дәлелді себептері болмаған жағдайда «қанағаттанарлықсыз» деген бағаға теңестіріліп, қайта тапсырылуы осы Ереженің 43-тармағы бойынша жүзеге асырылады.

46. ЖОО басшысының бұйрығымен емтихан сессиясы кезеңінде (аралық аттестаттау) апелляцияланатын пәндерге мамандығы сәйкес келетін оқытушылардан апелляциялық комиссия құрылады.

47. Апелляция нәтижелері хаттамен ресімделеді және оның негізінде қосымша емтихан ведомосы тортылырады.

54. Қайта тапсырылған емтиханнан қанағаттанарлық нәтиже алған жағдайда қорытынды баға қайта есептеліп, ол емтихандық ведомосы мен сынақ кітапшасына және транскриптке жазылады.

Орташа үлгерім балы есептеуде әр пән бойынша соңғы бағалар есепке алынады.

55. Транскрипке студенттің қайта тапсырған емтихандарының оң нәтижелерімен қоса барлық қорытынды бағалары жазылады.

59. Академиялық қарызы бар пәндер келесі семестрде өтілетін пәндер үшін пререквизит болып саналады.

64. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша мемлекеттік емтихан академиялық күнтізбеге сәйкес аралық аттестаттау кезеңінде өткізіледі.

65. Барлық бакалавр мамандығындағы ЖОО студенттері «Қазақстан тарихы» пәні бойынша оны оқып аяқтағаннан кейін сол академиялық кезеңде мемлекеттік емтихан тапсырады.

70. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша мемлекеттік емтихан тапсыру оқу жұмыс бағдарламасына сәйкес ауызша, жазбаша және тест түрінде жүзеге асырылады.

81. Егер студент МЕК отырысына келмесе, хаттамасында оның фамилиясының тұсына «келген жоқ» деген жазу жазылады.

83. Мемлекеттік емтихан нәтижелері, студенттердің білімі балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі бойынша бағаланады.

84. «Қазақстан тарихы» пәнінен тапсырылған мемлекеттік емтихан нәтижелері бойынша білім алушыларға жіберілу рейтингі бағасы мен мемлекеттік емтихан бағасы ескеріле отырып, қорытынды баға қойылады. Бұл ретте жіберілу рейтингісінің бағасы пән бойынша білімнің қорытынды бағасының кемінде 60 %-ын құрайды және мемлекеттік емтихан бағасы кемінде 30 %-ын құрайды.

85. Студент «Қазақстан тарихы» пәні бойынша мемлекеттік емтиханнан «қанағаттанарлықсыз» баға алған жағдайда, ол ақылы түрде келесі академиялық кезеңде немесе жазғы семестрде осы пәнге жазылып, оның барлық оқу сабақтарына қайта қатысып, ағымдық бақылау талаптарын орындап, мемлекеттік емтиханға жолдама алады және оны тапсырады.

86. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша мемлекеттік емтиханнан алған оң бағаны көтеру үшін қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

87. Студент мемлекеттік емтихан қорытындысымен келіспесе, емтихан өткізілген күннен кейінгі күннен кешіктірмей мемлекеттік емтихан комиссиясына (МЕК) апелляция беруіне болады.

88. Апелляция өткізу үшін ЖОО басшысының бұйрығымен аталған пән бойынша тәжірибелі оқытушылардан «Қазақстан тарихы» пәні бойынша апелляциялық комиссия құрылады.

89. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша мемлекеттік емтиханды тапсырудың нәтижелері оны тапсыру қаралған сол емтихандық сессияның қорытындысын шығару кезінде есепке алынады.

Сенім телефоны

БІЗ жемқорлыққа ҚАРСЫМЫЗ

Егер заңға қайшы қандай да бір әрекет орын алса,

ҚарМУ этикалық нормалар Кодексі бұзылса, онда мына номерге тез арада хабарласыңыз:

77-03-65

немесе e-mail: o_sovet@ksu.kz

Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің студенттері мен оқытушыларына жазынама

Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінде жемқорлықтың қандай түрінң болсын көрініс табуына жол бермейтін күрес шаралары үнемі жүргізілетініне назар аударыңыздар!

Қылмыстық жауапкершілікке қарастырылғандай, пара алу және пара беру қылмыс екенін естен шығармау керек.

Кафедра меңгерушілері, декандар мен өзге де университет қызметкерлері, пара алу іс-әрекетін жүзеге асырушылар **ҚР Қылмыстық кодексінің 311 бабы — «Пара алу»** бойынша қылмыстық жауапкершілікке тартылады.

Тікелей немесе дедол арқылы жасалған аталмыш қылмыстық әрекет: ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүлік, мүлікке құқығы немесе мүлік сипатындағы пайда түрінде пара алуы, егер мұндай іс-әрекет (әрекетсіздік) мемлекеттік қызметтер атқаруға уәкілетті адамның не оған теңестірілген адамның қызметтік өкілеттігіне кіретін болса, не ол қызметтік жағдайына байланысты осындай іс-әрекетке (әрекетсіздікке) мүмкіндік жасаса, сол сияқты жалпы қамқоршылығы немесе қызметі бойынша жол берсе, жемқорлыққа жағдай.

Аталмыш қылмыс жеті жүзден екі мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде немесе сотталған адамның жеті айдан бір жылға дейінгі кезеңдегі жалақысы немесе өзге де табысы мөлшерінде айыппұл салуға, не бес жылға дейінгі мерзімге бас бостандығын шектеуге, не бес жылға дейінгі мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айырып, мүлкі тәркіленіп немесе оның нақ сол мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Лауазымды адамның нақ сол әрекеттерді жасауы, сол сияқты заңсыз іс-әрекет (әрекетсіздігі) үшін пара алуы — жеті жылға дейінгі мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айырып, мүлкі тәркіленіп немесе оның үш жылдан жеті жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Аталған әрекет:

- а) қорқытып алу жолымен;
- б) адамдар тобы алдын ала сөз байласып немесе ұйымдасқан топ;

в) ірі мөлшерде;

г) әлденеше рет жасалса, —

мүлкін тәркілеп, жеті жылдан он екі жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Оқытушылар мемлекеттік қызметтерді атқаруға уәкілетті адам болып табылмайды және олар заңсыз түрде сыйақы алғаны үшін **ҚР Қылмыстық кодексінің 224 бабы — «Заңсыз сыйақы алу»** бойынша қылмыстық жауапкершілікке тартылады.

Мемлекеттік органның немесе мемлекеттік ұйымның мемлекеттік қызметтерді атқаруға уәкілетті адамы болып табылмайтын қызметкерінің немесе оған теңестірілген адамының, сол сияқты мемлекеттік емес ұйымның басқару қызметтерін атқармайтын қызметкерінің өз міндеттері шеңберіндегі жұмысты орындағаны немесе қызмет көрсеткені үшін материалдық сыйақыны, жеңілдіктерді немесе мүлкілік сипаттағы қызмет көрсетулерді заңсыз алуы, егер бұл әрекеттер қорқытып алумен байланысты болса, үш жылға дейінгі мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыруға, не жүз айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде айыппұл салуға, не жүз жиырма сағатқа дейінгі мерзімге қоғамдық жұмыстарға тартуға, не бір жылға дейінгі мерзімге түзеу жұмыстарына, не дәл сол мерзімге бас бостандығын шектеуге жазаланады.

Бірнеше рет немесе ірі мөлшерде сыйақы алумен байланысты жасалған дәл сол әрекет бес жылға дейінгі мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыруға, не бір жылдан екі жылға дейінгі мерзімге түзеу жұмыстарына, не үш жылға дейінгі мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыра отырып, екі жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Мемлекеттік функцияларды атқаруға уәкілетті адамға не оған теңестірілген адамға тікелей немесе дедол арқылы пара беру **ҚР Қылмыстық кодексінің 312 бабына** сәйкес жеті жүзден екі мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде немесе екі жылға дейінгі мерзімге түзеу жұмыстарына, не үш жылға дейін-

гі мерзімге бас бостандығын шектеуге, не үш айдан алты айға дейінгі мерзімге қамауға, не үш жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Лауазымды адамға пара беру, сол сияқты көрінеу заңсыз іс-әрекет (әрекетсіздік) жасағаны үшін пара беру — бір мыңнан үш мың айлық есептік көрсеткішке дейінгі мөлшерде не бес жылға дейінгі мерзімге бас бостандығын шектеуге, не нақ сол мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Аталмыш әрекет, егер олар орындалған болса:

- а) адамдар тобы алдын ала сөз байласып немесе ұйымдасқан топ;
- б) ірі мөлшерде;
- в) әлденеше рет жасаса, —

мүлкі тәркіленіп жеті жылдан он екі жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айыруға жазаланады.

Пара беруші адам қылмыстық жауапкершіліктен босатылады: әрекет өзге адам тарапынан қорқытып алу арқылы жүзеге асса, мемлекеттік функцияларды атқаруға уәкілетті адамға не оған теңестірілген адамға немесе ол адам пара беру туралы қылмыстық істі қозғауға құқы бар органға өз еркімен хабарласа.

Сыйбалас жемқорлықпен күрес туралы Заң:

Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 2 шілдедегі № 267-І «Сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңы; Қазақстан Республикасындағы сыйбалас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2011-2015 жылдарға арналған салалық бағдарламаны бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 31 наурыздағы №308 Қаулысы.

Баршаңызды сыйбалас жемқорлыққа қарсы насихатқа белсенді түрде қатысуға үндеміз!
Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінде жемқорлыққа орын жоқ!
Құрметті студенттер мен оқытушылар!
Өздеріңіздің құқықтарыңыз бен міндеттеріңізді Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің құқықтық порталынан біле аласыздар www.pravo.ksu.kz

Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің этикалық нормалар кодексі

(академик Е.А. Бөкетов атындағы ҚарМУ Ғылыми кеңесінің 01.10.2012 ж. №4 хаттама шешімімен бекітілген)

Жалпы ережелер

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің осы Этикалық нормалар кодексі Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Ғылым туралы», «Жемқорлықпен күрес туралы» Заңдарына, «Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті» РМҚК Жарғысына, университеттің Ішкі тәртіп ережелеріне және жалпы моральдік-этикалық нормаларға сәйкес әзірленген.

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің Этикалық нормалар кодексінде университеттің білім алушылары мен қызметкерлері:

- * әкімшілік-басқарушылық қызметкерлер;
- * профессорлық-оқытушылар құрамы;
- * оқу-қосалқы қызметкерлер;
- * студенттер, магистранттар, докторанттар;
- * қызмет көрсетуші қызметкерлер үшін міндетті болып табылатын этикалық қағидалар бекітілген.

Кодекс жалпыға танылған адамгершілік құндылықтарға, адам құқықтарының басымдықтарына, азаматтық қоғамның демократиялық идеяларына негізделі отырып, қатынастарды реттейді.

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің Этикалық нормалар кодексі:

- * толеранттылық;
- * ұжымдылық;
- * академиялық адалдық;
- * бірлескен ынтымақтастық қағидаларына негізделген.

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің Этикалық нормалар кодексінің **мақсаты** университетте өзара өзара сыйласып, тілектестік, ғылыми және шығармашылық ынтымақтастық жағдайын жасау болып табылады.

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің Этикалық нормалар кодексінің **міндеттері**:

- * тұлғаның интеллектуалды, мәдени және рухани дамуы қамтамасыз ету;
- * ұжымның әр мүшесінің құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін қорғау;
- * университет ұжымында қолайлы моральді-психологиялық жағдайды сақтау;
- * қазақстандық патриотизм сезімін қалыптастыру.

1 бап

Университет қызметкерлерінің міндеттері

- * университет мүдделері мен имиджіне зиян келтіретін әрекеттерге қарсы тұру;
- * жемқорлықтың кез келген құбылыстарына және жемқорлық үшін жағдай жасайтын әрекеттерге қарсы тұру;
- * мемлекеттік меншікке ұқыппен қарап, оны тиімді және орынды пайдалану;
- * жалпыға танылған моральдік-этикалық нормаларды сақтау;
- * ұлтаралық келісімнің нығаюына себептесу, мемлекеттік және басқа тілдерге, Қазақстан халқының дәстүрлері мен салтына құрметпен қарау;
- * еңбек тәртібін бұлжытпай сақтау, өзінің қызметтік міндеттерін тиімді және адал атқару;
- * бір-біріне қатысты негізделмеген айып тағуға, деректік фактілеріне, адамдық намысын аяққа таптауға, әдепсіздіктерге жол бермеу;
- * қол астындағы қызметкерлерді құқыққа қарсы әрекеттер немесе жалпыға танылған моральді-этикалық нормаларға қайшы әрекеттер жасауға мәжбүрлемей;
- * қызметтік міндеттерін орындау барысында белгілі болған мәліметтерді жария етпеу;
- * сыртқы түр-келбетінің өзінің университеттегі қызметі түріне сәйкестік қағидасын сақтау;

- * жұмыстан тыс уақытта жалпы этикалық нормаларды сақтау, қоғамға қарсы әрекеттерге жол бермеу.

2 бап

Әкімшіліктің міндеттері

- * кәсіби міндеттерін сапалы орындауға және денсаулығын сақтауға себептесетін еңбек жағдайларын жасау;
- * жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарастыру кезінде бюрократизм құбылыстарына жол бермеу, белгіленген мерзімдерде өтініштер бойынша қажетті шараларды қабылдау;
- * қызметкерлерге олардың кәсіби қызметіне байланысты ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз ету;
- * жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға себептесетін алғышарттарды анықтау және жою;
- * іскерлік қарым-қатынас этикасын сақтау.

3 бап

Профессорлық-оқытушылар құрамының міндеттері

- * ұжымдағы іскерлік қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру және қолдау;
- * қолайлы моральдік-психологиялық атмосфераны қалыптастыру;
- * даулы жағдайларды шешуде әдептілік сақтау;
- * университеттің жоғарғы мәртебесін қолдау және нығайту;
- * кәсіби шеберлігін арттыру;
- * ғылыми және кәсіби этика нормаларын ұстану;
- * негізделмеген айып тағуға, адамгершілікке жат сипаттағы әрекеттерге, деректік фактілеріне, балағаттауға, адамдық намысты аяққа таптауға, әдепсіздіктерге жол бермеу.

4 бап

Студенттердің, магистранттар мен докторанттардың міндеттері

- * университеттің барлық қызметкерлеріне және білім алушыларына қатысты әдептілік сақтау;
- * университеттің беделін қолдау және нығайту;
- * оқу тәртібін сақтау;
- * саулауатты өмір салтын ұстану;
- * университеттің дәстүрлерін құрметтеу;
- * мүлкіті қорғау, университетте тазалық пен тәртіп сақтау;
- * даулы жағдайларды шешуде принципті болу;
- * негізделмеген айып тағуға, адамгершілікке жат сипаттағы әрекеттерге, деректік фактілеріне, балағаттауға, адамдық намысты аяққа таптауға, әдепсіздіктерге жол бермеу;
- * бір-біріне қатысты толеранттылық қағидасын ұстану.

5 бап

Оқу-қосалқы және қызмет көрсетуші қызметкерлердің міндеттері

- * ұжымда қолайлы моральдік-психологиялық жағдайды қолдау;
- * даулы жағдайларды шешу барысында әдептілік сақтау;
- * іскерлік қарым-қатынас этикасын сақтау;
- * мүлкіті қорғау, университетте тазалық пен тәртіп сақтау.

6 бап

Академиялық бостандықты қамтамасыз ету

Ғылыми сын мен пікірталастарды академиялық қарым-қатынастың әдеттегі формасы ретінде қабылдау, ғылыми оппоненттердің пікірлеріне құрметпен қарау.

7 бап

Даулы жағдайларды шешу

Мүмкіндікті даулы жағдайлар кафедралар, деканат, факультет Кеңесінде немесе құрылымдық бөлімшеде кезеңдеп шешілуі тиіс. Бөлімше деңгейінде дауды реттеу мүмкін болмаған жағдайда қызметкерлер университеттің Қоғамдық кеңесіне жүгінуге құқылы.

Жоғарыда айтылып кеткен шарттарды сақтау білім беру қызметіне қатысушылардың барлығына құрметпен қарауды қамтамасыз етеді және интеллектуалдық және шығармашылық әлеуетті жүзеге асыру үшін мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасының 2011-2015 жылдарға арналған Сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі салалық бағдарламасы (үзінді, арнайы аударма емес)

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылдың 31 наурызындағы № 308 қаулысымен бекітілген

Бағдарламаның мақсаты — сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрес тиімділігін арттыру

Мақсатты индикатор:
2015 жылға қарай Қазақстан «Транспаренс Интернешнл» рейтингісінің сыйбалас жемқорлықты қабылдау индексі бойынша 180 елдің ішінде 90-нан төмен емес орынға ие болады.

Діттеген мақсатқа жету жолдары:

1. Халықаралық ынтымақтастықты кеңейту, сыйбалас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі ұлттық заңнаманы қалыптастыру;
2. Сыйбалас жемқорлыққа қауіптерін азайту жөніндегі мемлекеттік органдардың қызметін арттыру;
3. Сыйбалас жемқорлыққа қарсы әлемдік көзқарасты арттыру;
4. Көлеңкелі экономиканың деңгейін төмендету.

Бағдарламаның жүзеге асырылу нәтижелерінің көрсеткіштері

Бірінші бағытты жүзеге асырудың қорытындысы бойынша мынадай жетістікке қол жеткізілді:

— 2015 жылға қарай Қазақстан сыйбалас жемқорлыққа қарсы елдер тобына кіреді;

Екінші бағытты жүзеге асырудың қорытындысы бойынша мынадай жетістікке қол жеткізілді:

— 2015 жылға қарай әлеуметтік-қажетті мемлекеттік қызметтердің электрондық үлгіде ауыстырылуы 50 %-дан төмен болмайды: 2011 жылы — 10 %, 2012 жылы — 20 %, 2013 жылы — 30 %, 2014 жылы — 40 %, 2015 жылы — 50 %

Үшінші бағытты жүзеге асырудың қорытындысы бойынша мынадай жетістікке қол жеткізілді:

— 2015 жылға қарай мемлекеттің сыйбалас жемқорлыққа қарсы саясатына көңіл толатын халық саны 60 %-дан кем болмайды;

— халықтың құқықтық сауаттылығы 2011 жылы — 20 %-ды, 2012 жылы — 21 %-ды, 2013 жылы — 22 %-ды, 2014 жылы — 23 %-ды, 2015 жылы — 24 %-ды құрайды.

Төртінші бағытты жүзеге асырудың қорытындысы бойынша мынадай жетістікке қол жеткізілді:

— 2013 жылға қарай ішкі жалпы өнімдегі көлеңкелі экономика деңгейі — 19,4 %-дан, 2015 жылға қарай — 19,3 %-дан артпайды.

Дорогие студенты!

Номер газеты, который вы держите в руках, подготовлен для того, чтобы в преддверии сессии еще раз напомнить вам о ваших правах и обязанностях. Думаю, на этом этапе вашей жизни главным является право на получение качественного образования. В нашем университете созданы для этого все необходимые условия. К вашим услугам информационные ресурсы научной библиотеки, компьютерные классы, мультимедийные аудитории. У вас есть возможность общения с высококвалифицированными педагогами. Используйте каждую минуту для того, чтобы получать знания, необходимые в вашей будущей профессиональной деятельности.

Дорогие студенты, я желаю вам удачи, отличных оценок и хороших каникул!

Ректор Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова профессор Е. К. Кубеев

Мы — за честную сессию!

Выписка из приказа министра образования и науки Республики Казахстан от 1 ноября 2010 года №506

«О внесении изменений в приказ министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125

«Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в высших учебных заведениях»

2. Порядок проведения текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации обучающихся в высших учебных заведениях.

24. Допуск к экзаменационной сессии осуществляется в два этапа:

1) на первом этапе общим распоряжением декана факультета производится допуск к экзаменационной сессии обучающихся, не имеющих задолженности по оплате обучения, академической задолженности по пререквизитам, не находящихся в академическом отпуске или на длительном лечении;

2) на втором этапе осуществляется автоматический допуск к экзамену по дисциплине на основании оценки рейтинга допуска, определяемой по результатам текущего и рубежного контроля успеваемости. Данный допуск осуществляется офисом Регистратора по экзаменационной ведомости с соответствующей отметкой напротив фамилии каждого студента.

25. Студенты, не имеющие положительной оценки рейтинга допуска по данной дисциплине, не допускаются к итоговому контролю (экзамену).

Студенты, не сдавшие курсовые работы (проекты), не допускаются к экзамену по соответствующей дисциплине.

26. Декан факультета (директор института) в отдельных случаях (по болезни, семейным и служебным обстоятельствам) разрешает студенту сдачу сессии по индивидуальному графику.

Сдача экзаменационной сессии по индивидуальному графику разрешается в случае предоставления декану факультета (директору института) подтверждающей справки о болезни или в связи с рождением ребенка, или со смертью близких родственников, или в связи со служебной или учебной командировкой.

27. Допуск к экзамену по дисциплине студентов заочной формы обучения осуществляется в аналогичном порядке, как и студентов очной формы обучения.

30. При явке на экзамен студенту (обучающемуся) необходимо иметь при себе зачетную книжку.

33. При проведении промежуточной аттестации по учебной дисциплине учитываются оценка, полученная на экзамене, и средний балл оценки текущего контроля успеваемости в течение академического периода.

34. Успеваемость студента (обучающегося) на экзамене оценивается по балльно-рейтинговой буквенной системе оценки знаний.

Положительная оценка (А-, А «отлично», В-, В, В+ «хорошо», Д-, Д+, С-, С, С+ «удовлетворительно») записывается в экзаменационную ведомость по учебной дисциплине и зачетную книжку студента с указанием набранных кредитов. Оценка F «неудовлетворительно» записывается только в экзаменационной ведомости.

35. После завершения экзамена по каждой дисциплине студенту выставляется итоговая оценка, которая служит оценкой его учебных достижений.

36. Итоговая оценка по дисциплине включает в себя оценки рейтинга допуска и итогового контроля.

37. Положительная итоговая оценка служит основанием для дополнения освоенных кредитов установленным количеством кредитов по соответствующей дисциплине и заносится в транскрипт студента.

38. В случае если студент получает по итоговому контролю (экзамену) оценку «неудовлетво-

рительно», итоговая оценка по дисциплине не поддается.

39. Передача положительной оценки по итоговому контролю с целью ее повышения в этот же период промежуточной аттестации не разрешается.

Передача положительной оценки итогового контроля осуществляется согласно пункту 43 настоящих Правил.

41. Студенты сдают все экзамены в строгом соответствии с рабочим и индивидуальным учебным планом и утвержденными учебными программами дисциплин, едиными для всех форм обучения.

42. Студенты также могут сдавать экзамены по дисциплинам дополнительных видов обучения, результаты сдачи которых записываются в экзаменационную ведомость, зачетную книжку и транскрипт (кроме военной подготовки).

43. Для передачи экзамена с оценки «неудовлетворительно» на положительную студент в следующей академическом периоде или в летнем семестре вновь посещает все виды учебных занятий, предусмотренных рабочим учебным планом по данной дисциплине, получает допуск и сдает итоговый контроль.

В данном случае студент вновь проходит процедуру записи на учебную дисциплину.

44. Если студент, выполнивший программу дисциплины в полном объеме, не явился на экзамен, то в экзаменационной ведомости напротив его фамилии делается отметка «не явился». При наличии уважительной причины распоряжением декана факультета данному обучающемуся устанавливается индивидуальный график сдачи экзамена. При отсутствии уважительной причины неявка на экзамен приравнивается к оценке «неудовлетворительно», передача которой осуществляется в соответствии с пунктом 43 настоящих Правил.

46. На период экзаменационной сессии (промежуточной аттестации) приказом руководителя вуза создается апелляционная комиссия из числа преподавателей, квалификация которых соответствует профилю апеллируемых дисциплин.

47. Результаты апелляции оформляются протоколом, и на основании ее решения составляется индивидуальная экзаменационная ведомость на студента, которая прилагается к основной экзаменационной ведомости.

54. При положительном результате повторной сдачи экзамена вновь подсчитывается итоговая оценка, которая записывается в экзаменационную ведомость, зачетную книжку и транскрипт.

При расчете среднего балла успеваемости учитываются последние оценки по учебной дисциплине.

55. В транскрипт записываются все итоговые оценки студента, включая положительные результаты повторной сдачи экзаменов.

59. Дисциплины академических задолженностей не являются пререквизитами для дисциплин, изучаемых в следующем семестре.

64. Государственный экзамен по дисциплине «История Казахстана» проводится в период промежуточной аттестации, согласно академическому календарю.

65. Студенты вузов всех специальностей бакалавриата сдают государственный экзамен по дисциплине «История Казахстана» по завершении ее изучения в том же академическом периоде.

70. Государственный экзамен по дисциплине «История Казахстана» проводится в устной, письменной или тестовой формах в соответствии с рабочей учебной программой.

81. Если студент не явился на заседание ГЭК, то в протоколе напротив его фамилии делается отметка «не явился».

83. Результаты государственного экзамена оцениваются по балльно-рейтинговой буквенной системе оценки знаний обучающихся.

84. По результатам государственного экзамена по дисциплине «История Казахстана» обучающимся выставляется итоговая оценка с учетом оценки рейтинга допуска и оценки государственного экзамена. При этом оценка рейтинга допуска составляет не менее 60% от итоговой оценки знаний по дисциплине, а оценка государственного экзамена составляет не менее 30% от итоговой оценки знаний по дисциплине.

85. В случае получения студентом на государственном экзамене по дисциплине «История Казахстана» оценки «неудовлетворительно» он на платной основе вновь записывается на эту дисциплину, повторно посещает все виды учебных занятий в следующем академическом периоде или летнем семестре, выполняет требования текущего контроля, получает допуск и передает государственный экзамен.

86. Передача положительной оценки государственного экзамена по дисциплине «История Казахстана» с целью ее повышения не разрешается.

87. Студент, не согласный с результатом государственного экзамена, может подать апелляцию не позднее следующего дня после проведения ГЭК.

88. Для проведения апелляции приказом руководителя вуза создается апелляционная комиссия по дисциплине «История Казахстана» из числа опытных преподавателей данной дисциплины.

89. Результаты сдачи государственного экзамена по дисциплине «История Казахстана» учитываются при подведении итогов той экзаменационной сессии, в которой предусмотрена его сдача.

Телефон доверия,

МЫ ПРОТИВ
Коррупции

по которому вы можете сообщить о любом факте

нарушения антикоррупционного законодательства и Кодекса этических норм
КарГУ:

77-03-65

или по e-mail: o_sovet@ksu.kz

Памятка студентам и преподавателям Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова

Обращаем ваше внимание на то, что в КарГУ им. Е. А. Букетова ведется постоянная работа по борьбе с любыми проявлениями коррупции!

Необходимо помнить о том, что дача и получение взяток являются преступлением, за которое предусмотрена уголовная ответственность.

Заведующие кафедрами, деканы и иные работники университета, исполняющие управленческие функции, за получение взяток могут быть привлечены к уголовной ответственности по ст. 311 Уголовного кодекса РК «Получение взятки».

Данное преступное деяние относится к числу коррупционных и предусматривает получение лично или через посредника взятки в виде денег, ценных бумаг, иного имущества, права на имущество или выгоды имущественного характера для себя или для других за действия (бездействия) в пользу взяткодателя или представляемых им лиц, если такие действия (бездействия) входят в служебные полномочия лица, либо оно в силу должностного положения может способствовать таким действиям (бездействию), а равно за общее покровительство или попустительство по службе, — наказывается данное преступление штрафом в размере от 700 до 2000 месячных расчетных показателей, либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на тот же срок с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без таковой.

То же деяние, совершенное должностным лицом, а равно получение взятки за незаконные действия (бездействие), — наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до семи лет с конфискацией имущества.

Те же деяния, если они совершены:

- путем вымогательства;
- группой лиц по предварительному сговору или организованной группой;
- в крупном размере;
- неоднократно, — наказывается лишением свободы на срок от семи до 12 лет с конфискацией имущества.

Преподаватели не являются лицами, уполномоченными на выполнение государственных функций, и за получение незаконного вознаграждения могут быть привлечены к уголовной ответственности по ст. 224 Уголовного кодекса РК «Получение незаконного вознаграждения».

Согласно этой статье, преступным деянием является незаконное получение работником государственного органа лица государственной организации, не являющимся лицом, уполномоченным на выполнение государственных функций, или приравненным к нему лицом, а равно работником государственной организации, не выполняющим управленческие функции, материального вознаграждения, льгот или услуг имущественного характера за выполнение работы или оказание услуги, входящих в круг обязанностей, если это деяние сопряжено с вымогательством, — наказывается лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет, либо штрафом в размере до 100 месячных расчетных показателей, либо привлечением к общественным работам на срок до 120 часов, либо исправительными работами на срок до одного года, либо ограничением свободы на тот же срок. То же деяние, совершенное неоднократно или связанное с получением вознаграждения в крупном размере, наказывается лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до пяти лет, либо исправительными работами на срок от одного года до двух лет, либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на тот же срок с лишением права занимать определенные должности, или заниматься определенной деятельностью на срок до трех лет.

Дача взятки лицу, уполномоченному на выполнение государственных функций, либо приравненному к нему лицу, лично или через посредника в соответствии со ст. 312 Уголовного кодекса РК наказывается штрафом в размере от 700 до 2000 месячных расчетных показателей, либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до трех лет, либо арестом на срок от трех до шести месяцев, либо лишением свободы на тот же срок.

Дача взятки должностному лицу, а равно дача взятки за совершение заведомо незаконных действий (бездействия), называется штрафом в размере от 1000 до 3000 месячных расчетных показателей, либо ограничением свободы на срок до пяти лет, либо лишением свободы на тот же срок.

Те же деяния, если они совершены:

- группой лиц по предварительному сговору или организованной группой;
 - в крупном размере; — наказывается лишением свободы на срок от семи до 12 лет с конфискацией имущества.
 - неоднократно, — наказывается лишением свободы на срок от семи до 12 лет с конфискацией имущества.
- Лицо, давшее взятку, освобождается от уголовной ответственности, если в отношении него имело место вымогательство взятки со стороны лица, уполномоченного на выполнение государственных функций, либо приравненного к нему лица или если это лицо добровольно сообщило органу, имеющему право возбудить уголовное дело, о даче взятки.

Законодательство о борьбе с коррупцией

Закон Республики Казахстан от 2 июля 1998 года № 267-І-О «О борьбе с коррупцией».

Программа по противодействию коррупции в Республике Казахстан на 2011–2015 годы, утвержденная Постановлением Правительства Республики Казахстан от 31 марта 2011 года №308, в действующей редакции.

Призываем всех принять активное участие в антикоррупционной пропаганде!

Скажем «НЕТ!» коррупции в стенах Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова!

Уважаемые студенты и преподаватели!

Все о ваших правах и обязанностях вы сможете узнать на правовом портале Карагандинского государственного университета имени академика Е. А. Букетова www.pravo.ksu.kz.

Кодекс этических норм Карагандинского государственного университета имени академика Е. А. Букетова

(утвержден решением Ученого совета КарГУ им. академика Е. А. Букетова, протокол №4 от 01.10.2012)

Общие положения

Настоящий Кодекс этических норм Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова разработан в соответствии с законами Республики Казахстан «Об образовании», «О науке», «О борьбе с коррупцией», Уставом РГП «Карагандинский государственный университет им. академика Е. А. Букетова», Правилами внутреннего распорядка университета и общепринятыми морально-этическими нормами.

В Кодексе этических норм Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова закреплены этические принципы, обязательные для обучающихся и работников университета:

- * административно-управленческого персонала;
- * профессорско-преподавательского состава;
- * учебно-вспомогательного персонала;
- * студентов, магистрантов, докторантов;
- * обслуживающего персонала.

Кодекс регулирует отношения, основываясь на общепризнанных нравственных ценностях, приоритете прав человека, демократических идеях гражданского общества.

Кодекс этических норм Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова основан на следующих принципах:

- * толерантность;
- * коллективизм;
- * академическая честность;
- * корпоративная солидарность.

Целью Кодекса этических норм Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова является создание в университете атмосферы взаимного уважения, доброжелательности, научного и творческого сотрудничества.

Задачами Кодекса этических норм Карагандинского государственного университета им. академика Е. А. Букетова выступают:

- * обеспечение интеллектуального, культурного и нравственного развития личности;
- * защита прав, свобод и законных интересов каждого члена коллектива;
- * поддержание благоприятного морально-психологического климата в коллективе университета;
- * формирование казахстанского патриотизма.

Статья 1. Обязанности работников университета

- * Противостоять действиям, наносящим ущерб интересам и имиджу университета;
- * противостоять любым проявлениям коррупции и действиям, создающим условия для коррупции;
- * бережно относиться к государственной собственности, рационально и эффективно использовать ее;
- * соблюдать общепринятые морально-этические нормы;
- * способствовать укреплению межнационального согласия, уважительно относиться к государственному и другим языкам, традициям и обычаям народа Казахстана;
- * неукоснительно соблюдать трудовую дисциплину, эффективно и добросовестно исполнять свои служебные обязанности;
- * не допускать по отношению друг к другу необоснованных обвинений, фактов грубости, унижения человеческого достоинства, бестактности;
- * не принуждать подчиненных работников к совершению противоправных поступков или поступков, несовместимых с общепринятыми морально-этическими нормами;
- * не разглашать сведения, ставшие известными в ходе выполнения должностных обязанностей;
- * соблюдать принцип соответствия внешнего вида роду своей деятельности в университете;
- * соблюдать во вне рабочее время общепринятые этические нормы, не допускать случаев антиобщественного поведения.

Статья 2. Обязанности администрации

- * Создавать условия труда, способствующие качественному выполнению профессиональных обязанностей и сохранению здоровья;
- * не допускать проявлений бюрократизма при рассмотрении обращений физических и юридических лиц, в установленные сроки принимать по обращениям необходимые меры;
- * обеспечивать работникам доступ к информации, связанной с их профессиональной деятельностью;
- * выявлять и устранять предпосылки, способствующие совершению коррупционных правонарушений;
- * соблюдать этику делового общения.

Статья 3. Обязанности профессорско-преподавательского состава

- * Формировать и поддерживать культуру делового общения в коллективе;
- * создавать благоприятную морально-психологическую атмосферу;
- * соблюдать корректность в разрешении конфликтных ситуаций;
- * поддерживать и укреплять высокую репутацию университета;
- * повышать профессиональное мастерство;
- * придерживаться норм научной и профессиональной этики;
- * не допускать необоснованных обвинений, действий аморального характера, фактов грубости, сквернословия, унижения человеческого достоинства, бестактности.

Статья 4. Обязанности студентов, магистрантов и докторантов

- * Соблюдать корректность по отношению ко всем работникам университета и обучающимся;
- * поддерживать и укреплять престиж университета;
- * соблюдать учебную дисциплину;
- * вести здоровый образ жизни;
- * уважать традиции университета;
- * беречь имущество, поддерживать чистоту и порядок в университете;
- * проявлять принципиальность в разрешении конфликтных ситуаций;
- * не допускать действий аморального характера, фактов грубости, физического насилия, сквернословия, унижения человеческого достоинства;
- * придерживаться принципа толерантности по отношению друг к другу.

Статья 5. Обязанности учебно-вспомогательного и обслуживающего персонала

- * Поддерживать благоприятный морально-психологический климат в коллективе;
- * соблюдать корректность в разрешении конфликтных ситуаций;
- * соблюдать этику делового общения;
- * беречь имущество, поддерживать чистоту и порядок в университете.

Статья 6. Обеспечение академической свободы

Воспринимать научную критику и полемику как естественную форму академического общения, уважительно относиться к мнениям научных оппонентов.

Статья 7. Разрешение конфликтных ситуаций

Возможные конфликтные ситуации должны находить поэтапное разрешение на заседаниях кафедры, деканата, совета факультета или в структурном подразделении. В случае невозможности урегулирования спора на уровне подразделения работники вправе обратиться в Общеуниверситетский совет университета.

Соблюдение вышеупомянутых условий обеспечивает всем участникам образовательной деятельности уважительное отношение и предоставляет возможности для реализации интеллектуального и творческого потенциала.

Отраслевая Программа по противодействию коррупции в Республике Казахстан на 2011–2015 годы

(выдержки)

Утверждена Постановлением Правительства Республики Казахстан №308 от 31 марта 2011 года.

Цель Программы — повышение эффективности противодействия коррупции.

Целевой индикатор

К 2015 году Казахстан займет не ниже 90-го места среди 180 стран в рейтинге Transparency International по индексу восприятия коррупции.

Для достижения указанной цели предполагается решение следующих задач:

1. Расширение международного сотрудничества и совершенствование национального законодательства по вопросам противодействия коррупции.
2. Повышение эффективности деятельности государственных органов по уменьшению коррупционных рисков.
3. Повышение антикоррупционного мировоззрения.
4. Снижение уровня теневой экономики.

Показатели результатов реализации программы

По итогам реализации первой задачи будет достигнуто следующее:

- до 2016 года будут ратифицированы конвенции об уголовной ответственности за коррупцию и о гражданско-правовой ответственности за коррупцию, основные положения которых будут имплементированы в национальное законодательство;
- к 2015 году Казахстан вступит в Группу стран по борьбе с коррупцией (ГРЕКО).

По итогам реализации второй задачи будет достигнуто следующее:

- операционные издержки, связанные с регистрацией и ведением бизнеса (получение разрешений, лицензий, сертификатов, аккредитаций, получение консультаций), включая время и затраты, снизятся в 2015 году на 30% по сравнению с 2011 годом;
- доля лицензий, выдаваемых в электронном виде (от общего количества выдаваемых лицензий) составит: в 2011 году — 7%, в 2012 году — 20%, в 2013 году — 50%, в 2014 году — 70%, в 2015 году — 100%;

— степень удовлетворенности физических и юридических лиц качеством и доступностью государственных услуг в 2011 году составит 52%, в 2012 году — 54%, в 2013 году — 56%, в 2014 году — 58%, в 2015 году — 60%;

— к 2015 году будет обеспечен перевод не менее 50% социально значимых государственных услуг в электронную форму: в 2011 году — 10%, в 2012 году — 20%, в 2013 году — 30%, в 2014 году — 40%, в 2015 году — 50%.

По итогам реализации третьей задачи будет достигнуто следующее:

— доля населения, удовлетворенная антикоррупционной политикой государства, к 2015 году составит не менее 60%;

— уровень правовой грамотности населения составит в 2011 году 20%, в 2012 году — 21%, в 2013 году — 22%, в 2014 году — 23%, в 2015 году — 24%.

По итогам реализации четвертой задачи будет достигнуто следующее:

— к 2013 году уровень теневой экономики от внутреннего валового продукта составит не более 19,4%, к 2015 году — 19,3%.